ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ
1/14ον 1938

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΒΙΟΓΡΑΦΙΑ ΤΟΥ ΥΠΟ ΤΟΥ κ. ΝΙΚΗΦ. ΜΟΣΧΟΠΟΥΛΟΥ

(ΠΡΩΗΝ ΔΙΕΥΘΥΝΤΟΥ ΤΟΥ ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΤΥΠΟΥ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΤΩΝ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ)

κρμάνων τοῦ Ταντζιμάτ, τό ὁποῖ-
ον ἐπηγγέλλετο ἰσότητα μεταξύ
Μουσουλμάνων καί μή Μουσουλ-
μάνων, θρησκευτικάς καί δικα-
στικάς μεταρρυθμίσεις. Ἀδται
ὅμως εἰσήγοντο μόνον ἀπό τοῦ
βελίπα. Διότι διετηροῦτο ὁ ἱερός
ἰσλαμικός νόμος καί τά ἱερατεῖα
ἔτσια παρεκολούθουν τήν ἐξέλιξιν
τῶν πολιτικῶν καί σοσιαλικῶν ἰδε-
ῶν τῆς ἐποχῆς.

Ἀτελές ἐξοικείωσις, ἑλληνικός
συμπληρωματικός διά τοῦ φιρμα-
νίου τοῦ 1856, αἱ μεταρρυθμίσεις
συνήγειραν τήν ἀντίδρασιν τῶν πα-
λαιοτρόπων.

Τό 1877 ἐγένετο ἀπόπειρα
συμπληρώσεως αὐτῶν διά τῆς ἐ-
σάγωγῆς συνταγματικοῦ πολι-
τεύματος. Καί τοῦτο ὅμως ἀπέ-
τυχεν· ἀναστάλη ὑπό τοῦ σουλ-
τάνου Ἀβδούλ Χαμίτ Β'. Μόλις
τό 1908 ἐπαλαυρώθη τοῦτο ὑπό
τῶν Νεοτούρκων ἀλλά καί αὐτοί
ἔβαινον ἀπόλυμα, μή δυνάμενοι
ἀνόμη νά καταρρίψωσι τελείως
τά παλαιά συστήματα.

Κύριος πρός ρύθμισιν με-
ταρρυθμίσεις ἤρχισαν ἀμέσως
μετά τούς Βαλκανικούς πολέ-
μους. Οἱ μεταρρυθμισταί ἐζή-
τουν νά ἐπιμεληθοῦν τῆς ἥττης
τῆς ὀθωμανικῆς αὐτοκρατορίας,
ἥν ἀπέδιδον εἰς τά παλαιά κα-
θεστῶτα. Τήν κίνησιν ταύτην ἀ-
κολούθησε ὁ παγκόσμιος πόλεμος.

Τό ἔργον τοῦ ρηξικέλευθε μετ-
ταρρυθμίσεως ἤρχισεν ἀμέσως
μετά τούς Βαλκανικούς πολέ-
μους. Οἱ μεταρρυθμισταί ἐζή-
τουν νά ἐπιμεληθοῦν τῆς ἥττης
τῆς ὀθωμανικῆς αὐτοκρατορίας,
ἥν ἀπέδιδον εἰς τά παλαιά κα-
θεστῶτα. Τήν κίνησιν ταύτην ἀ-
κολούθησε ὁ παγκόσμιος πόλεμος.

Τό ἔργον τοῦ ρηξικέλευθε μετ-
α

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΚΑΜΑΛ ΑΤΑΤΟΥΡΚ
Ο ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΣ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΤΟΥΡΚΙΑΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΚ ΤΗΣ 3ης ΣΕΛΙΔΟΣ

23 Αύγουστου. Ελληνική επίθεση Βελίκ Κοπρού-Χαλιάκ.

2 Σεπτεμβρίου 1921. Η Ελληνική επίθεσις εναντίον Άλιατ.

3 Σεπτεμβρίου. Αρχή Ελληνικής επιχειρήσεως. Έλληνες εξαγοράζουν εβδομάδαν την σιδηροδρομικόν σταθμόν Αγκύρας.

13 Σεπτεμβρίου 1921. Έκκλησις ανατολικής ώρθης Σαγγαρίου από Έλληνων.

15 Σεπτεμβρίου. Οι Τούρκοι καταλαμβάνουν το Σιβρί — Χισάρ.

19 Σεπτεμβρίου. Ο Καμάλ διαταγή δίδεται από τας Εθνοσυνελεύσεως Άγκύρας εγκρίνει και στρατεύσεις.

13 Οκτωβρίου 1921. Συνθήκη Καμάλικής Τουρκίας μετά του σοβιετικού δημοκρατικού του Καυκάσου.

20 Οκτωβρίου 1921. Γαλλοτουρκική συνθήκη (Φρανκλέν — Μπουγιόν).

20 Δεκεμβρίου 1921. Έκκλησις του Άδανας της Κιλικίας από τα γαλλικού στρατού.

2 Ιανουαρίου 1922. Συνθήκη φιλίας Τουρκίας και Ούκρανίας.

5 Ιανουαρίου 1922. Εβδος τουρκικού στρατού εις Άδανα.

31 Μαρτίου. Τουρκοϊταλική συμφωνία περί εκκενώσεως Αλανιάς.

18 Απριλίου 1922. Οι Ιταλοί εκκενώνουν την κοιλάδα του Μαιάνδρου.

26 Αύγουστου. Διάσπασις του ελληνικού μετώπου ΝΔ. του Καραμανιάδος.

30 Αύγουστου. Αποφασιστική μάχη του Τουμλού-Μπουνάρ.

1 Σεπτεμβρίου 1922. Ο Καμάλ δίδει το πρόσταγμα: Προς την Μεσόγειον.

10 Σεπτεμβρίου 1922. Εβδος Καμάλ εις Σμύρνην.

11 Οκτωβρίου. Υπογράφεται η ανακωχή Μουδανίων.

20 Νοεμβρίου. Έναρξις διασκέψεως εν Λωζάννη.

ΑΙ ΚΑΜΑΛΙΚΑΙ ΠΟΛΙΤΕΙΑΙ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΑΙ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΕΙΣ

1 Νοεμβρίου 1922. Διακηρύττει περί καταργήσεως της μοναρχίας (τού σουλτανάτου).

6 Νοεμβρίου. Επίκτασις τών όρων της Άγκύρας εις Κωνσταντινούπολιν.

17 Νοεμβρίου. Ο Σουλτάνος Μεχμέτ Βαχεδδίν δρασκελίζει κ' Κωνσταντινουπολέως επί τού Αγγλικού θωρηκτού «Μαλάγια».

18 Νοεμβρίου. Ανακήρυξις τού διαδόχου Άβδούλ Μετζίτ, εξαδέλφου τού Βαχεδδίν εις χαλίφην.

4 Δεκεμβρίου. Ιδρύεται το Δικαστήριον (καμαλικόν) κόμμα.

23 Ιανουαρίου 1923. Γάμοι Εσμάχ και Λατιφέ Χανούμ.

24 Ιουλίου 1923. Υπογράφεται η συνθήκη ειρήνης της Λωζάννης

6 Οκτωβρίου. Εβδος τού Τουρκικού στρατού από την Σκοπή Νεάλη πασά εις Κωνσταντινούπολιν.

13 Οκτωβρίου. Η Άγκυρα αναπρύσσεται επισήμως πρωτεύουσα της Τουρκίας.

15 Δεκεμβρίου 1923. Συνθήκη φιλίας Τουρκίας και Αλβανίας.

29 Φεβρουαρίου 1924. Τα δοτατον εβδομαδιαίον σουλτανικόν προσκύνημα της Παρασκευής (σελαλίκι) εν Κωνσταντινουπόλει.

3 Μαρτίου 1924. Κατάργησις τού Οικουμενείου του θρησκευτικού (πατριαρχείου, Λειτουργίας της εκπαιδεύσεως. Κατάργησις της χαλιφείας (του θεσμού της θεοκρατικής άρχης της). Απέλασις της δυναστείας τού Οσμανλή.

3 Μαρτίου 1924. Τουρκογερμανική συνθήκη φιλίας.

4 Μαρτίου. Ο Χαλίφης Άβδούλ Μετζίτ μετατρέπεται εζω τών συνόρων της Τουρκίας.

11 Μαρτίου 1924. Έκδίδει έκ Τεντέλ της Γαλλίας διάγγελμα προς τον Ισλαμικόν κόσμον.

7 Απριλίου 1924. Κλείονται 30 Γαλλικοί και Ιταλικοί σχολεί εν Τουρκία.

8 Απριλίου 1924. Καταργούνται τα τουρκικά Ιεροδικεία.

24 Απριλίου. Νόμος περί προσωπείσεως της Πολιτικής Διοικήσεως.

26 Φεβρουαρίου 1925. Κατάργησις τού (κατά το πλείστον γαλλικού) Μουσουλμάνου των καπνών.

12 Απριλίου 1925. Σύλληψις τού αρχηγού Κούρδων ανταρτών Σάϊχ Σατή.

3 Αύγουστου. Ο Καμάλ διαζευγνύεται την Λατιφέ Χανούμ.

2 Σεπτεμβρίου 1925. Κλείονται οι τεκκιέδες (μοναστήρια) των δερβίσιδων.

26 Δεκεμβρίου 1925. Νόμος περί εισαγωγής τού ευρωπαϊκού (γρηγοριανού) ημερολογίου.

15 Ιουνίου 1925. Αγγλοτουρκική συνθήκη Άγκύρας περί Μοσούλης (διαγνωριζομένης εις τους Άγγλους).

1 Ιουλίου 1926. Εισάγεται ο Ιταλικός ποινικός κώδιξ.

4 Οκτωβρίου 1926. Έναρξις ισχύος τού νέου ποινικού (Ελβετικού) και τού νέου εμπορικού κώδικος.

1 Δεκεμβρίου 1926. Υπογράφεται ή περί κτημάτων.

20 Μαΐου 1926. Τουρκοσταλικόν σύμφωνον οδέτερότητος και συνδιαλλαγής Ρώμης.

5 Απριλίου 1928. Η Τουρκία κηρύσσεται λαϊκή δημοκρατία και διαγράφεται εκ τού συντάγματος τα περί θρησκείας άρθρα.

19 Αύγούστου 1928. Ο Καμάλ δμιλεί περί της ανάγκης της εισαγωγής της Λατινικής γραφής

3 Νοεμβρίου 1928. Νόμος περί εισαγωγής τού λατινικού αλφαβήτου.

3 Νοεμβρίου 1929. Εισάγεται το λατινικόν αλφάβητον.

3 Φεβρουαρίου 1930. Τουρκογαλλικόν σύμφωνον συνδιαλλαγής και διαιτησίας.

4 Μαΐου 1930. Επανεκλογή Μουσταφά Καμάλ ώς προέδρου της Τουρκικής Δημοκρατίας τό τρίτον.

10 Ιουνίου 1930. Τουρκοελληνικαί συνθήκαι Άγκύρας και πρωτόκολλον περιποιημένου έξπολιμού.

27 Οκτωβρίου 1932. Τουρκογαλλική συμφωνία περί Συρίας.

2 Σεπτεμβρίου 1933. Ελληνοτουρκική συμμαχική συνθήκη.

Άλλοιώς δε η ιστορία της Τουρκίας μετά τον θάνατον τού Καμάλ είναι γνωστή. Η Τουρκία ακολουθεί μίαν εξωτερικήν πολιτικήν σεμνήν, προσεκτικήν, γραμμικά κατεκκλισθησθείσαν δια τών λόγων τής χώρας και ή δημοκλείσιος τών δι-πλωματικών χαρίν εξ ίσου προσφάτως οικονομικάς συμφωνίας.

Μία τών τελευταίων μεγάλων επιτυχιών τού Καμάλ είναι και ή επίλυσις τού ζητήματος της δύο Συρίας (τού Χατάϊ) μετά τών πάλαι Αλεξανδρέτας και Αντιοχείας συμφώνως προς τας Τουρκικάς απόψεις, ήτοι κατά σύστημα συγκεραρχίας.

Δικαίως άρα ο Καμάλ Ατατούρκ θεωρείται ως ο μέγας δημιουργός της Τουρκίας, ώς εξουσιαστής τών Τούρκων και ο προσπάθησε προς αποκαθάρσεις της Τουρκικής γλώσσης κατά το δυνατόν έκ τών αραβικών και περσικών λέξεων.

Ν. ΜΟΣΧΟΠΟΥΛΟΣ

ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΟΝ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΝ

Άριθ. 763

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ

1. Τον έχουν οι πλούσιοι (γεν.).
2. Έχει δις επαναλειφθην την άφρίλιναν.
3. Βασιλεύς (ξεν.)— Τούτου από είναι.— Ο.στε.
4. ΔΔ.— Πνευματική μητρός.
5. Μας απολυθεί παντού.— Κάτω.
6. Κρατική εφημερίς (ξεν.).— Τόξευμα στρατιώτου από την Αθήνας.
7. Αναφορά αντωνυμίας.— Κασέλλα από δεν φυσιάνεται τώρα.
8. Γράμμα.— Ένανσιολόνιον εις την Όλυμπον (θηλ. δοτ.).
9. Φωτίζει.— Άρθρον.— Περιέχουν λιθούρια.
10. Άμμον τού διπόνου.

ΚΑΘΕΤΩΣ

1. Άθετεί την εκάστοτε γεν.
2. Αρίθμητικός.
3. Την έχουν τα στρατιώτα.— Έτυμθη τό 1925 διά τού βομβίου Νόμπελ.
4. Φυσάνε και σύρανον.— Αντιφωνατικούς γράμματος.
5. Άνηφορ. άντωνυμία.— Αν απρεπάσατε.— Άρθρον.
6. Άέναν.— Η νύφες της σαββάτου.
7. Κτην. αντωνυμία.— Ζητωκραυγές.
8. Ίσότης έναντι τού νόμου.
9. Προσωπολατρίας της αναπρέπουσα τύχης.— Ο ναι εθνικόν άρχοντας.
10. Δύο συμπτωμά σύμφωνα.— Μέλαν δάσπρα.

Λύσις Σταυρολέξου άριθ. 762

ΑΓΑΙΑΡΙΠΙΚΟΝΕΤ
ΥΣΘΕΠΤΕΡΟΥΝΑΙ
ΦΡΟΥΝΑΙΤΑΡΑΣ
ΑΡΥΡΙΚΑΝΤΙΑΣ
ΤΑΤΕΙΤΕΣΑΝΕΙ
ΟΜΑΙΟΙΤΡΙΣΗΝ
ΝΑΠΟΤΙΚΟΣ
ΝΑΠΟΛΛΙΣΤΟΣ
ΤΙΑΝΥΝΤΕ

ΑΙ ΘΑΛΑΣΣΙΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΑΙ

ΑΚΤΟΠΛΟΪΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 11 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ

«ΑΚΤΟΣ» 7 μ.μ. Λαυτά, Ρέθυμνον, Ηράκλειον, Χερσόνησον, Αγ. Νικόλαον, Παγκείαν Άμμον, Σητείαν.

«ΠΕΤΡΟΣ» 7 μ.μ. Πάτρας, Αστακού, Καλάμου, Μύτικα, Σαλώρδαν, Λευκάδα, Πρέβεζαν, Κάτραινας, Αμφιλοχίαν, Νιδρί.

«ΦΡΙΝΤΑΝ» 8 μ.μ. Σύρου, Τήνον, Μύκονον, Άρμενιστήν, Εσβηλον, Άγ. Κήρυκον, Καρλόβασι, Βαθύ.

ΣΑΒΒΑΤΟΝ 12 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ

«ΦΡΑΚΗ» 6 μ.μ. Χαλκίδα, Αιδηψούς, Βόλον, Θεσσαλονίκην.

«ΑΝΔΡΟΣ» 6 μ.μ. εις εύθείαν ΚΕΡΚΥΡΑΝ, ΒΡΙΝΔΗΣΙΟΝ.

«ΖΑΚΥΝΘΟΣ» 7 μ.μ. Κέρκυρα, Κεφαλονιάν, Σάμην, Σάμον, Ιθάκην, Πάτρας, Κυλλήνης, Αίγιον, Κρανίδιον, Ναύπλιον, Πειραιά.

«ΛΕΣΒΟΣ» 7 μ.μ. Χίον, Μυτιλήνης, Χίον, Πειραιά.

«ΚΕΡΚΥΡΑ» 8 μ.μ. Σύρου, Πάρου, Νάξου, Ίου, Οίας, Θήρας.

ΑΤΜΟΠΛΟΙΑ ΕΥΑΓ. ΤΟΓΙΑ
Τό Πετρελαιοκίνητον
"ΑΡΝΤΕΝΑ"

ΣΑΒΒΑΤΟΝ, 8 μ.μ. Σύρον, Τήνον, Γυτάνιαν, Κόρθιον, Άνδρον.

ΔΕΥΤΕΡΑΝ 7 μ.μ. ΧΙΟΝ, ΜΥΤΙΛΗΝΗΝ.

ΤΕΤΑΡΤΗΝ 7 μ.μ. Χίον, ΜΥΤΙΛΗΝΗΝ.

Δίος τηλ. 40.324, ίδρ. 43.210 Αθηνών 28.033 και εις όλα τα Πρακτορεία Αθηνών.

ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΚΙΝΗΤΟΝ
ΕΛΕΝΗ

ΣΑΒΒΑΤΟΝ 6 μ.μ. ΧΑΛΚΙΔΑ ΑΙΔΗΨΟΝ, ΒΟΛΟΝ - ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΝ

ΤΕΤΑΡΤΗΝ 7 μ.μ. ΠΑΤΡΑΣ - ΚΕΡΚΥΡΑΝ

Δίος 23.694. Πρακτ. Σ. ΚΟΝΤΟΥ, τηλ. 44.497 και εις τα Γραφεία Ταξιδίων.

ΑΚΡΩΝΙΚΗ ΑΤΜΟΠΛΟΪΑ

«ΛΕΩΝ» Παρασκευήν 6.30 μ.μ. Μονεμβασίαν, Νεάπολιν, Άγ. Πελαγίαν, Γύθειον, Γερολιμένα, Καλάμας. Επιστροφή Λιμένων, Πλάτρας).

«ΕΛΛΗΝΙΣ» Παρασκευήν 6. 30' μ.μ. Χίον, Πλωμάριον, Μυτιλήνην, Μήθυμναν, Κάσπρον, Αλεξανδρούπολιν, Πορτολάγο, Καβάλαν, Δεδεαγατς, Θεσσαλονίκην, Βόλον, Χαλκίδα, Πειραιά.

Τηλ. 44.073. Εδρα: 41651 Καιρίων 43.452.

ΑΚΤΟΠΛΟΪΑ ΤΗ
ΓΡΑΜΜΗΣ ΕΛΛΑ
Α)ΙΙ ΙΩ
Άναχώρησις έκ Πει
Έκτακτος ΤΕΤΑΡ
βρίου 4 μ.μ. κατ' εύ
ΑΡΕΙΑΝ - ΠΟΡΤ

"ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ"
Γ. ΠΟΤΑΜΙΑΝΟΣ Α.Ε.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 11 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ
«ΗΠΕΙΡΟΣ» 2.30' μ.μ. Λαύριον, Κέαν, Κύρνανον, Κύμην, Σκύρον, Αλόνησον, Σκόπελον, Γιάννεσσα, Σκιάθον. Πλατανιάς, Τρίκερι, Βόλον.

ΣΑΒΒΑΤΟΝ 12 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ
«ΣΑΜΟΣ» 7 μ.μ. Πάτρας, Ζακύνθου, Ληξούριον, Άργοστόλιον.

«ΠΟΛΙΚΟΣ» 7 μ.μ. Πάτρας, Ίθάκην, Λευκάδα, Πρέβεζαν, Πάργαν, Κέρκυραν, Υγουμενίταν, Κέπραινα, Άμφιλοχίαν.

ΔΕΥΤΕΡΑΝ 14 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ
«ΦΡΙΚΗΝ» 6.45 μ.μ. Ηράκλειον, Ρέθυμνον, Χανιά.

«ΡΕΝΤΟΝ» 7 μ.μ. Πάτρας, Κέρκυραν, Άγίους Σαράντα, Βρινδήσιον.

Τιμάριον: Δίους 44.495. Εισπράξεις 41.711, Φορτωτηρίς 44.469.

"ΜΟΣΧΑΝΘΗ"
ΔΕΥΤΕΡΑΝ 8 π. μ. Αίγιναν, Μεθάνα, Πόρον, Ύδραν, Ερμιόνην. (Επιστροφή απόπλεμπτον).
ΤΡΙΤΗΝ, ΠΕΜΠΤΗΝ ΚΑΙ ΣΑΒΒΑΤΟΝ 8 π. μ. Αίγιναν, Μεθάνα, Πόρον, Ύδραν, Ερμιόνην, Σπέτσας, Λιμενίδιον, Άστρος, Ναυπλίον, Κάλι.
Πρακτ. Τηλ. 44256. 41661. 28433

ANGLO EGYPTI
Α)Π "ΚΑΪΡ
(Πετρελαιοκίνητον
Άναχωρήσεις
ΔΙ' ΑΛΕΞΑΝΔΡ
ΣΑΒΒΑΤΟΝ 12 Ν
Πληροφορίαι Π. Γ. ΚΑ
Μέγαρον Βάτη Πειραιώς. Τη
Γραφεία Τ

RCA VICTOR RADIO
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ 69

ΜΕΤΟΧΑΙ
ΤΡΑΠΕΖΑΙ
ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΑΙ
ΟΜΟΠΩΛΙΤΙΚΑΙ
ΕΠΙΣΤΡΟΦΑΙ
ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ
ΤΙΜΑΙ ΣΥΝΑΛ
ΠΕΜΠΤΗΣ. 10 Ν
ΤΙΜΑΙ ΚΑ
ΚΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΝ
ΤΙΜΑΙ ΜΕΤ